

Vergaderjaar 2004–2005

**28 884**

## **Agentschap Domeinen Roerende Zaken**

**Nr. 4**

### **BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 mei 2005

#### **1. Inleiding en Samenvatting**

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 24 mei 2005. De wens over het voorgenomen besluit nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden van de Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 23 juni 2005.

De Kamer kan zich tegen het voorgenomen besluit uitspreken uiterlijk op 23 juni 2005 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Bij brief d.d. 19 mei 2003 (kamerstuk 28 884 nr. 1) heb ik aan u medegedeeld dat het mijn voornemen was om per 1 januari 2004 over te gaan op het instellen van een baten-lastendienst te weten Domeinen Roerende Zaken.

Deze invoering is uitgesteld tot 1 januari 2005 dit naar aanleiding van opmerkingen van de Algemene Rekenkamer over het financieel beheer bij Domeinen Roerende Zaken en de door u gevraagde nadere inlichtingen in de brief d.d. 2 juni 2003 over de actuele stand van zaken, de uitkomsten van de tussenbalans en de conclusies die de minister van Financiën daaraan verbindt.

In antwoord op deze brief heb ik u op 1 september 2003 (28 884, nr. 2) geïnformeerd over mijn besluit om de start van de dienst Domeinen Roerende Zaken die een baten-lastenstelsel voert, uit te stellen tot 1 januari 2005. Inmiddels is het financiële beheer op orde, deze administratie levert structureel de gewenste informatie op voor de besturing en de doelmatigheid van een batenlastenstelsel.

Bij brief van 5 juli 2004 (kamerstuk 28 884 nr. 3) heb ik u medegedeeld dat het mijn voornemen is om per 1 januari 2006 de invoering te realiseren, aangezien het doelmatiger is om de start van het Landelijk Beslaghuis parallel te laten lopen met de start van de baten-lastendienst Domeinen Roerende Zaken.

Op grond van de voorhangprocedure van artikel 10 van de Comptabiliteitswet wil ik bevestigen dat het mijn voornemen is om per 1 januari 2006 over te gaan op het instellen van een batenlastendienst voor Domeinen Roerende Zaken. Deze voorhangprocedure houdt in dat het besluit tot instelling niet eerder wordt genomen dan 30 dagen nadat het voornemen daartoe schriftelijk ter kennis is gebracht van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Indien de Kamer binnen 30 dagen na ontvangst van de

kennisgeving of binnen 14 dagen na het verstrekken van nadere inlichtingen zich uitspreekt tegen het besluit, wordt het besluit niet genomen. Het kabinet is, gehoord het positieve oordeel van de Toetsingscommissie Verzelfstandigingen, met mij van mening dat Domeinen Roerende Zaken heeft aangetoond te kunnen voldoen aan de specifieke beheersregels die de doelmatigheid van de dienst zullen bevorderen. Alvorens in te gaan op de specifieke aspecten inzake de invoering van het baten-lastenstelsel voor Domeinen Roerende Zaken wil ik u eerst nader informeren over de noodzakelijke aanpassingen om de werkwijze uit het project Landelijk Beslaghuis te implementeren.

## **2. Project Landelijk Beslaghuis**

In het project Landelijk Beslaghuis worden afspraken gemaakt tussen het kernministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie, Domeinen Roerende Zaken en de Politie over de procedures ter zake van de strafrechtelijk inbeslaggenomen goederen. Het doel van deze afspraken is om een efficiëntere en effectievere werkwijze in te voeren voor het ketenproces dat bestaat uit het afnemen, registreren, categoriseren, vervoeren, bewaren en verwerken van inbeslaggenomen goederen. Over al deze procesonderdelen bestaat overeenstemming tussen de verschillende hierboven genoemde partners. Sommige onderdelen moeten overigens nog nader worden uitgewerkt.

Om geen vertraging op te lopen, is de huidige planning dat de werkwijze van het Landelijk Beslaghuis gefaseerd zal worden ingevoerd, te beginnen op 1 juli 2005 in de regio Den Haag en uitmondend in een integrale invoering in 2006.

## **3. Ministeriële verantwoordelijkheid**

Met de introductie van baten-lastendiensten binnen de Rijksoverheid is de mogelijkheid gecreëerd om **met** behoud van de volledige ministeriële verantwoordelijkheid de beperkingen in de bedrijfsvoering, die goede prestatieafspraken in de weg staan, weg te nemen. Deze diensten kenmerken zich door een resultaatgericht besturingsmodel in combinatie met een baten-lastenadministratie. De ministeriële verantwoordelijkheid bij baten-lastendiensten houdt in dat de minister door het parlement ter verantwoording kan worden geroepen voor het gehele handelen van de dienst. Als Minister van Financiën zullen mijn bevoegdheden ten aanzien van Domeinen Roerende Zaken volledig intact blijven.

## **4. Waarom de overgang naar baten-lastendienst**

Domeinen Roerende Zaken is belast met het verwerken (zoals bewaren en verkopen) van overvloedige en inbeslaggenomen roerende zaken van de Staat en maakt op dit moment deel uit van de dienst Domeinen van het ministerie van Financiën. Na het verkrijgen van de status van een baten-lastendienst valt Domeinen Roerende Zaken rechtstreeks onder de plv. secretaris-generaal van dit ministerie. De plv. secretaris-generaal heeft de rol van eigenaar van de batenlastendienst Domeinen Roerende zaken. De toeleverende klant – de verschillende ministeries – is de opdrachtgever van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken.

Domeinen Roerende Zaken wil een resultaatgericht besturingsmodel. Hiertoe maakt Domeinen Roerende Zaken afspraken met de opdrachtgevers over de kwaliteit en kwantiteit van de te leveren producten en diensten en de daarvoor te maken kosten. De eisen en wensen van de opdrachtgevers staan daarbij voorop.

## **5. De wijze waarop de dienst voldoet aan de instellingsvoorwaarden**

De praktijk leert dat het toepassen van de instellingsvoorwaarden een groot veranderproces is. Niet alleen van de dienst zelf maar ook voor haar omgeving. Het is meer dan alleen het formuleren van een papieren werkelijkheid. Het resultaatgericht werken moet tussen de oren komen te zitten bij zowel de baten-lastendienst als haar omgeving.

Domeinen Roerende Zaken moet aan een aantal instellingscriteria voldoen om het batenlastenstelsel te mogen voeren. De invulling van de instellingsvoorwaarden van Domeinen Roerende Zaken is aan u verzonden als bijlage bij de brief d.d. 19 mei 2003 (kamerstuk 28 884 nr. 1). Het traject tot het instellen van een batenlastenstelsel is begeleid door het BiFi-team (Begeleidingsteam Verzelfstandigingen van de ministeries van BZK en Financiën). Daarbij is uitgegaan van de twaalf instellingsvoorwaarden die in januari 2000 met de Tweede Kamer zijn overeengekomen (kamerstuk 26 974 nr. 3). In overleg met de betrokken ketenpartners uit het project Landelijk Beslaghuis is de uitwerking van enkele instellingsvoorwaarden enigszins gewijzigd. Het betreft de veranderende werkwijze ten aanzien van de strafrechtelijk inbeslaggenomen goederen. De uitwerking hiervan treft u aan in bijlage 1.<sup>1</sup>

## **6. Doelmatigheid en nulmeting**

Met de instelling van een baten-lastendienst wordt beoogd de doelmatigheid van de dienst te vergroten.

Belangrijke doelstellingen van Domeinen Roerende Zaken zijn onder andere kostenbeheersing, doelmatigheid en flexibiliteit. Om deze doelstellingen te realiseren is het noodzakelijk te werken met kostprijzen. Het baten-lastenstelsel maakt dit mogelijk. In dit stelsel worden de uitgaven en ontvangsten toegerekend aan de perioden waarop ze betrekking hebben.

Het ontwikkelde kostprijsmodel maakt het mogelijk kostprijzen in de tijd te vergelijken en daarmee de doelmatigheid te meten. Bovendien bevordert het werken met kostprijzen het kostenbewustzijn, zowel bij de opdrachtgevers van Domeinen Roerende Zaken als bij de medewerkers.

De belangrijkste prikkel tot doelmatigheid voor Domeinen Roerende Zaken zelf, is de eenduidige en transparante relatie die bestaat tussen de output en de daarvoor ingezette mensen en middelen. Door te werken met outputramingen en genormeerde productkosten wordt de planningsfunctie aanzienlijk versterkt en wordt een beheersmechanisme ingevoerd dat de werkelijke kosten vergelijkt met de toegestane kosten per product (gegeven de kwaliteitseisen). Zowel in de tariefonderhandelingen met de klant en opdrachtgever als binnen Domeinen Roerende Zaken zullen de ontwikkelingen van de prijs, het volume en de kwaliteit veel nadrukkelijker onderwerp van aandacht zijn. Dit geldt ook voor de doelmatigheid van nieuwe investeringen.

Voor een goede analyse van de doelmatigheid van een baten-lastendienst is het van belang dat voorafgaand aan de start een nulmeting wordt uitgevoerd. Met behulp van deze nulmeting kan vervolgens de jaren erna worden gekeken of inderdaad de doelmatigheid van de dienst is toegenomen.

Vanaf 1 oktober 2004 is Domeinen Roerende Zaken gestart met het proefdraaien met een batenlastenstelsel. Zo werkt Domeinen Roerende Zaken inmiddels met een automatiseringssysteem dat is gebaseerd op de batenlastenadministratie. Deze administratie levert structureel de gewenste informatie op voor de besturing en de doelmatigheid van een batenlastenstelsel, de nulmeting en daarnaast informatie ten behoeve van de

---

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

klant, zoals doorlooptijden en de kostprijs. Het Openbaar Ministerie zal vanaf 1 september a.s. starten met het beoordelen van de reguliere «pro forma» factuur, dit is één van de onderdelen van het proefdraaien. Voorafgaand aan het proefjaar 2005 heeft met behulp van o.a. kostprijsindicatoren een nulmeting plaatsgevonden. Op basis hiervan zijn diverse doelmatigheidsindicatoren bepaald. In de begroting en verantwoording zal als batenlastendienst structureel over deze indicatoren worden gerapporteerd.

Wat de werkzaamheden van Domeinen Roerende Zaken van overtollig gestelde Rijksgoederen betreft, verloopt dit proces goed.

De gewijzigde werkzaamheden betreffende de strafrechtelijk inbeslaggenomen goederen voortkomend uit het project Landelijk Beslaghuis worden stapsgewijs ingevoerd tijdens het proefdraaien, beginnend vanaf 1 juli 2005 in de regio Den Haag. De belangrijkste en grootste aanleverende klant voor Domeinen Roerende Zaken waar het inbeslaggenomen goederen betreft, is de Politie. De rekening voor de afhandeling van de inbeslaggenomen goederen door de Politie, inclusief de wijzigingen door de implementatie van het project het landelijk beslaghuis moet worden betaald door het Openbaar Ministerie. Een van de onderdelen van het proefdraaien is de beoordeling van de prestatiegegevens van Domeinen Roerende Zaken, door de betaler van de factuur, in dit geval het Openbaar Ministerie. Gedurende 2005 zullen Domeinen en het Openbaar Ministerie op gezamenlijk vastgestelde tijdstippen de resultaten van het proefdraaien evalueren met behulp van de kostprijs en kwaliteitsindicatoren. Uitleg over de prikkels ten aanzien van de doelmatigheidsindicatoren treft u aan in de bijlage<sup>1</sup> omgevingsanalyse Domeinen Roerende Zaken.

## **7. Stand van zaken financieel beheer**

Een belangrijk kenmerk van het baten-lastendienstmodel is een grotere transparantie ten aanzien van de prestaties en bedrijfsvoering. Mede door deze grotere transparantie krijgt het financieel beheer elk jaar veel aandacht in de rapportage van de Algemene Rekenkamer. De baten-lastendiensten dienen ook het voorbeeld te zijn van goede bedrijfsvoering binnen de rijksoverheid. Derhalve wordt er groot belang gehecht aan het op orde zijn van het financieel beheer van baten-lastendiensten. Mede daarom wordt bij Domeinen Roerende Zaken tijdens het proefdraaien en in de rapportage over de uitkomsten daarvan intensief aandacht besteed aan de aspecten van financieel beheer en de bevindingen uit onderzoeken van de Auditdienst Financiën en de Algemene Rekenkamer.

In 2003 is bij Domeinen Roerende Zaken een nieuwe administratieve organisatie en een daarbij behorend intern controlesysteem ingevoerd. Vanaf begin 2004 wordt gewerkt conform de nieuwe administratieve organisatie en wordt toegezien op de naleving hiervan en op de uitvoering van interne controlemaatregelen.

De administratieve achterstanden in de verwerking van ontvangen partijen goederen zijn vanaf januari 2004 volledig weggewerkt.

## **8. De wijze waarop de Tweede Kamer in de ontwerpbegroting en de eerste suppletore begroting geïnformeerd zal worden**

In de ontwerpbegroting van 2006 wordt de baten-lastendienst toegelicht op het betreffende beleidsartikel. Relevante en zinvolle prestatie-indicatoren over de baten-lastendienst worden opgenomen in de toelichting bij beleidsartikel 7. Deze indicatoren met bijbehorende prestatiegegevens vormen het uitgangspunt voor het verder in de tijd volgen van de doelmatigheidsontwikkeling. De paragraaf inzake de baten-lastendienst

---

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

bevat toelichtende, aanvullende gegevens met betrekking tot de bijbehorende financiële overzichten. In de toelichting wordt daarmee een indicatieve openingsbalans opgenomen.

De eerste suppletore begroting in het eerste uitvoeringsjaar als batenlastendienst bevat de definitieve openingsbalans. Daarnaast wordt in deze suppletore begroting de formele nulmeting opgenomen.

De Minister van Financiën,  
G. Zalm